

DISSERTATIO CCXIV.

De Nativitate Christi. An nativitas sit naturæ, vel personæ? An Christo præter æternam sit attribuenda nativitas temporalis? An in Christo sint due filiationes?

Quæstiones tres, quæ in Dissertatione hæc continentur, excitavit Angelicus 3. par. qu. 35. ar. 1. 2. & 5. Et quidem primam ea motus difficultate, quia in Christo persona non potuit esse creaturæ nativitaris subjectum; quum enim hæc nativitas sit mutatio, nequit esse in persona, quæ est omnino immutabilis. Ex altera vero parte nativitas nequit esse naturæ in Christo, & quidem non naturæ divinæ, quæ est tantummodo a Patre, neque humanæ; quia aliter B. Virgo non diceretur Mater Dei, quum excluderetur persona, sed tantummodo mater Christi, ratione scilicet humanæ naturæ, quam a B. Virgine accepisset. Ideo S. Doctor dicit, nativitatem posse attribui alicui dupliciter, & sicut subjecto, & sicut termino: sicut subjecto attribuitur ei, quod nascitur; & hoc proprie est hypostasis, non natura: sicut termino attribuitur nativitas naturæ, quia terminus generationis, & cujuslibet nativitaris est forma, & natura per modum formæ significatur.

Pro secunda vero quæstione, quæ in secunda Dissertationis parte continetur, hæc altera difficultas insurgit, quia si Christo non attribuitur nativitas temporalis, illico deducitur, B. Virginem ejus matrem non fuisse: Si vero attribuitur, statim inferitur: ergo Christus potest dici bis natus. Loquutio hæc dicitur falsa a Durando in 3. dist. 8. qu. 2. Attamen S. Thomas docet vere, & proprie Christum dici bis natum. Hoc ipsum docuit Magister sententiarum dist. 8. & S. Bonaventura eadem dist. 8.

Pro tertia tandem quæstione, quam Dissertatio complectitur, Angelicus pariter docet, duas esse in Christo filiationes; quia duæ sunt in Christo nativitates. Attamen advertit, quod aliqui attendentes ad filiationis causam, quæ est nativitas, duas in Christo volunt esse filiationes, sicut & duas nativitates: alii vero attendentes

ad filiationis subjectum, quod est persona, vel hypostasis filii, unam dicunt in Christo esse filiationem, sicut & unam hypostasim, vel personam. His positis Dicimus I. Nativitatem, si referatur ad subjectum, quod nascitur, proprie attribui personæ, vel hypostasi, non naturæ: si vero referatur ad terminum, attribui naturæ.

I. Probatur a S. Thoma. Nasci est quoddam generari; sed quod generatur, generatur, ut sit: ergo quod nascitur, nascitur etiam, ut sit; atqui esse est proprium rei subsistentis: ergo quod nascitur, si consideretur ut subjectum, est proprie hypostasis, vel natura. Probatur minor subsumpta. *Forma, quæ non subsistit; sunt verba S. Thomæ, dicitur esse solum, quia ea aliquid est; persona autem, vel hypostasis significatur per modum subsistentis; natura autem significatur per modum formæ, in qua aliquid subsistit. Et ideo nativitas tanquam subjecta nascenti proprie attribuitur personæ, vel hypostasi, non naturæ.* Et in hoc sensu adducit S. Doctor autoritatem Damasceni lib. 3. de fide Orthodoxa cap. 6. dicentis; *Nativitas hypostasis est, non naturæ.*

II. Probatur. Terminus nativitaris est natura: ergo nativitas tanquam termino attribuitur naturæ. Probatur antecedens, Terminus generationis, & cujuslibet nativitaris est forma; sed natura significatur per modum formæ: ergo terminus nativitaris est natura. Sic loquitur S. Thomas in Peripateticorum systemate; unde citat Aristotelem lib. 2. Physicorum tex. 14. dicentem, nativitatem esse viam in naturam, quia naturæ intentio terminatur ad formam, seu ad naturam speciei.

Dicimus II. Christo attribuendas esse duas nativitates; unam, qua æternaliter natus est a Patre; aliam, qua temporaliter natus est a matre. Ita S. Thomas.

I. Probatur ex Apostolo ad Hebræos 1. dicente: *Et cum iterum introduxit primogenitum in orbem terrarum.* Ad quæ verba subdit Suarez: per nativitatem enim

tem-